

ภาคผนวก ก

ร่างพระราชบัญญัติการพาณิชย์ทางอิเล็กทรอนิกส์

กันภัย สัญญาสัมปทานหรืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ การร่วมทุนและรูปแบบต่าง ๆ ของการร่วมมือ ในทางธุรกิจหรืออุตสาหกรรม ยกเว้น กิจกรรมที่จะได้กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

"ระบบข้อมูล" หมายความว่า ระบบ เครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับสร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

"การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า การรับส่งข้อมูลโดยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้มาตรฐานที่ได้ตกลงไว้ในการกำหนดรูปแบบของข้อมูลนั้น

"ผู้ส่ง" หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นผู้ส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก่อนจะมี การเก็บรักษาข้อมูลนั้น โดยบุคคลนั้นอาจจะส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง หรือมีการส่ง หรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในนามหรือแทนบุคคลนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อ กลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

"ผู้รับ" หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ส่งประสงค์จะให้ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ไม่รวมถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

"บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง" หมายความว่า บุคคลซึ่งส่ง รับหรือเก็บรักษาข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ในนามหรือแทนบุคคลอีกคนหนึ่งหรือบุคคลซึ่งให้บริการเกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ นั้น ๆ ภายหลังจากที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ออกจากระบบข้อมูลของผู้ส่งและก่อนที่จะเข้าสู่ระบบข้อมูล ของผู้รับ

มาตรา 5 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา 6 ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้การใดต้องทำ เป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นหนังสือหรือ หลักฐานเป็นหนังสือหรือเอกสารตามความในกฎหมายนั้น หากสามารถใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเพื่อ การอ้างอิงในภายหลังได้

มาตรา 6 ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องลงลายมือชื่อของบุคคลผู้ทำหนังสือหรือหลักฐาน เป็นหนังสือหรือเอกสารใด ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีการลงลายมือชื่อเช่นนั้นแล้ว หาก

(1) ได้มีการใช้วิธีการที่สามารถระบุตัวบุคคลผู้ทำหนังสือ หลักฐานเป็นหนังสือหรือเอกสาร นั้น ๆ และแสดงได้ว่าบุคคลนั้นรับรองเนื้อหาของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นว่าเป็นของตน และ

(2) วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่เชื่อถือได้และเหมาะสมกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในขณะสร้าง หรือส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

มาตรา 7 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าวิธีการดังกล่าวในมาตรา 6 เป็นวิธีการที่เชื่อถือได้และ เหมาะสม หากเป็นวิธีการ

(1) ที่คู่สัญญาได้ตกลงไว้ หรือ

(2) ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 8 ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องนำเสนอหรือเก็บรักษาข้อมูลใดในรูปของเอกสาร ต้นฉบับ การนำเสนอหรือเก็บรักษาดังกล่าวอาจทำโดยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หาก

(1) ได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวตั้งแต่วันที่ได้สร้างข้อมูลดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์ และ

(2) สามารถแสดงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นในภายหลังได้ เมื่อต้องมีการนำเสนอข้อมูลดังกล่าว

ในการพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้พิจารณาถึงความครบถ้วนและไม่มี การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของข้อมูล นอกเหนือไปจากการรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติมใด ๆ ซึ่งไม่มีผลต่อ ความถูกต้องของข้อมูลนั้น หรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษาหรือการแสดงข้อมูล

ในการวินิจฉัยว่าวิธีการรักษาความถูกต้องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เชื่อถือได้หรือไม่ เพียงใด ให้ พิจารณาถึงพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นขึ้น

มาตรา 9 ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานเพียงเพราะเหตุ ว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ในการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ว่าจะเชื่อถือได้หรือไม่เพียงใดนั้น ให้ พิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของลักษณะหรือวิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษาหรือสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้ในการระบุหรือแสดงตัวผู้ส่ง รวมทั้งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง

มาตรา 10 ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เก็บรักษาเอกสาร หรือข้อมูลใด เอกสารหรือข้อมูล นั้นอาจเก็บรักษาในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หาก

(1) สามารถใช้เอกสารหรือข้อมูลนั้นเพื่อการอ้างอิงในภายหลังได้

(2) ได้เก็บรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นอยู่ในขณะที่สร้าง ส่งหรือได้รับ ข้อมูลนั้น หรือให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถแสดงข้อมูลที่สร้าง ส่งหรือได้รับให้ปรากฏอย่างถูกต้องได้ และ

(3) ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถแสดงถึงตัวบุคคลผู้ส่งและผู้รับข้อมูลนั้น ตลอดจนวันที่ และเวลาที่ส่งหรือได้รับ

หน้าที่ในการรักษาเอกสารหรือข้อมูลข้างต้นไม่รวมถึงข้อมูลที่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อทำให้ สามารถส่งหรือรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

ในการเก็บรักษาเอกสารหรือข้อมูลตามมาตรา 10 นี้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บ เอกสารหรือข้อมูล อาจกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อความตามมาตรา 10 นี้ด้วยก็ได้

มาตรา 11 ในกรณีการก่อให้เกิดสัญญา เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คำเสนอ คำสนองอาจกระทำโดยทางข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา 12 เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การแสดงเจตนาและคำบอกกล่าว อาจกระทำโดยทางข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา 13 ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่ง หากผู้ส่งได้ส่งข้อมูลนั้นด้วยตนเอง ในระหว่างผู้ส่งและผู้รับ ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่ง หากข้อมูลนั้นได้ส่งโดย

- (1) บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนผู้ส่งเกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือ
- (2) ระบบข้อมูลของผู้ส่งหรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนผู้ส่งได้กำหนดไว้ล่วงหน้า ให้สามารถทำงานได้โดยอัตโนมัติ

มาตรา 14 ในระหว่างผู้ส่งและผู้รับ ผู้รับมีสิทธิถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งและ ดำเนินการใด ๆ ภายใต้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ หาก

(1) ผู้รับได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ผู้ส่งได้ตกลงไว้สำหรับการพิสูจน์ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นของผู้ส่ง หรือ

(2) ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับได้รับนั้นเกิดจากการกระทำของบุคคลซึ่งใช้วิธีการที่ผู้ส่งใช้ ในการแสดงว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นของผู้ส่งซึ่งบุคคลนั้นได้ล่วงรู้โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลนั้นกับผู้ส่งหรือตัวแทนของผู้ส่ง ทั้งนี้ ให้สันนิษฐานว่า กรณีได้เป็นไปตามอนุมาตรานี้แล้ว หากได้ มีการใช้วิธีการที่ผู้ส่งใช้ในการแสดงว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับ

(ก) นับแต่เวลาที่ผู้รับได้รับคำบอกกล่าวจากผู้ส่งว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับได้รับนั้นไม่ใช่ ของผู้ส่งและผู้รับมีเวลาพอสมควรที่จะดำเนินการแก้ไขตามที่จำเป็นเกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ หรือ

(ข) ในกรณีตาม (2) ข้างต้น นับแต่เวลาที่ผู้รับได้รู้หรือควรจะรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น ไม่ใช่ของผู้ส่ง หากผู้รับได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้ตกลงไว้

มาตรา 15 ในกรณีที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งหรือถือว่าเป็นของผู้ส่งตามมาตรา 13 หรือผู้รับมีสิทธิถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งตามมาตรา 14 วรรคแรก ในระหว่างผู้ส่งและผู้รับ ผู้รับ มีสิทธิถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นสิ่งที่ผู้ส่งประสงค์จะส่งและดำเนินการใด ๆ ภายใต้ข้อ สันนิษฐานดังกล่าวได้ เว้นแต่ผู้รับได้รู้หรือควรจะรู้ว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นมีข้อผิดพลาดอันเกิดจากการส่ง หากผู้รับได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้ตกลงไว้

มาตรา 16 ผู้รับมีสิทธิถือว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับแต่ละชุดเป็นข้อมูลที่แยกจากกัน และดำเนินการใด ๆ ภายใต้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ เว้นแต่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะซ้ำกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อีกข้อมูลหนึ่งและผู้รับได้รู้หรือควรจะได้รู้ว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซ้ำ หากผู้รับได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือ ดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้ตกลงไว้

มาตรา 17 หากก่อนหรือในขณะที่มีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเอง ผู้ส่งได้ร้องขอหรือตกลงกับผู้รับให้มีการตอบรับเพื่อแสดงว่าผู้รับได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นแล้ว ให้บังคับตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีได้ตกลงกันให้ตอบรับในรูปแบบหรือโดยวิธีการใดโดยเฉพาะ การตอบรับอาจทำได้ด้วยการติดต่อสื่อสารจากผู้รับ ไม่ว่าโดยระบบข้อมูลที่ทำงานโดยอัตโนมัติหรือโดยวิธีอื่นใด หรือด้วยการกระทำใด ๆ ของผู้รับที่เพียงพอจะแสดงต่อผู้ส่งว่าผู้รับได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นแล้ว

(2) ในกรณีที่ผู้ส่งกำหนดเงื่อนไขให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อเมื่อมีการตอบรับ ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีได้มีการส่งเลยจนกว่าผู้ส่งจะได้รับการตอบรับนั้นแล้ว

(3) ในกรณีที่ผู้ส่งมิได้กำหนดเงื่อนไขให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อเมื่อมีการตอบรับและผู้ส่งมิได้รับการตอบรับนั้นภายในระยะเวลาที่ผู้ส่งกำหนดหรือที่ได้ตกลงไว้ หรือภายในระยะเวลาอันสมควร หากไม่มีระยะเวลาที่ได้กำหนดหรือตกลงไว้

(ก) ผู้ส่งอาจส่งคำบอกกล่าวให้ผู้รับทราบว่าผู้ส่งยังมีได้รับการตอบรับและกำหนดระยะเวลาพอสมควรที่ผู้ส่งจะต้องได้รับการตอบรับ และ

(ข) ในกรณีที่ผู้ส่งมิได้รับการตอบรับภายในระยะเวลาตาม (ก) อาจถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมิได้มีการส่งเลย หรืออาจใช้สิทธิอื่นใดที่ผู้ส่งมีอยู่ หากได้บอกกล่าวให้แก่ผู้รับแล้ว

มาตรา 18 ในกรณีที่ผู้ส่งได้รับการตอบรับจากผู้รับ ให้สันนิษฐานว่าผู้รับได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องแล้ว ทั้งนี้ ข้อสันนิษฐานดังกล่าวมิได้แสดงว่าเนื้อหาของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับได้รับถูกต้องตรงกับกับเนื้อหาของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ส่งได้ส่งไปหรือไม่

มาตรา 19 ในกรณีที่การตอบรับแสดงว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับได้รับเป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคที่ผู้ส่งและผู้รับได้ตกลงหรือที่ระบุไว้ในมาตรฐานซึ่งใช้บังคับ ให้สันนิษฐานว่ากรณีได้เป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคนั้นแล้ว

มาตรา 20 เว้นแต่ผู้ส่งและผู้รับจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าได้มีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้เข้าสู่ระบบข้อมูลที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ส่งหรือของบุคคลซึ่งได้ส่งข้อมูลนั้นในนามของผู้ส่ง

มาตรา 21 เว้นแต่ผู้ส่งและผู้รับจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น เวลาที่ผู้รับได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์คือเวลาดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีที่ผู้รับได้ระบบข้อมูลที่ประสงค์จะใช้ในการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
 - (ก) เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้เข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับระบุไว้หรือ
 - (ข) เมื่อผู้รับได้เรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้ว หากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ส่งไปยังระบบข้อมูลอื่นของผู้รับที่ไม่ใช่ระบบข้อมูลของผู้รับได้ระบุไว้
- (2) ในกรณีที่ผู้รับมิได้ระบบข้อมูลที่ประสงค์จะใช้ในการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้เข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับ

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแม้สถานที่ที่ระบบข้อมูลตั้งอยู่จะแตกต่างจากสถานที่ที่ถือว่าผู้รับได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามความในมาตรา 22

มาตรา 22 เว้นแต่ผู้ส่งและผู้รับจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าได้มีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ สำนักทำการงานของผู้ส่งและได้มีการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น ณ สำนักทำการงานของผู้รับ

เพื่อประโยชน์แห่งบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง

- (1) ในกรณีที่ผู้ส่งหรือผู้รับมีสำนักทำการงานหลายแห่ง สำนักทำการงานตามความในวรรคหนึ่งได้แก่สำนักทำการงานที่เกี่ยวข้องที่สุดกับธุรกรรมที่เป็นพื้นฐานแห่งการส่งหรือรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือในกรณีที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมิได้เกี่ยวข้องกับธุรกรรมใดโดยเฉพาะเจาะจง สำนักทำการงานดังกล่าว ได้แก่สำนักงานแห่งใหญ่ของผู้ส่งหรือผู้รับ
- (2) ในกรณีที่ผู้ส่งหรือผู้รับไม่มีสำนักทำการงาน ให้ถือว่าถิ่นที่อยู่ปกติของผู้นั้นเป็นสถานที่ส่งหรือรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีการทางโทรเลข และโทรพิมพ์

มาตรา 23 หน่วยงานของรัฐอาจกำหนดให้กิจกรรมทางพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐ กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 24 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา 25 ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้กับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายสุรยุทธ กอบกิจพานิชผล
วัน เดือน ปี เกิด	23 ธันวาคม 2519
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2535 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2542